# Ontwerp begroting 2021

## Meerjarenraming 2022 - 2024

Volg ons

# Inhoudsopgave


Pagina

1. Voorwoord Algemeen Directeur 3

2. Financiële begroting en meerjarenraming 6

2.1 Uitgangspunten begroting 2021 en meerjarenraming 6
2.2 Overzicht van baten en lasten 2019 - 2024 11
2.3 Financiële positie 13
2.4 Risicoparagraaf 14

3. Overige begrotingsinformatie 17

3.1 Weerstandsvermogen 17

**Bijlagen**

1. Resultatenrekening 2021 - 2024 Overhead 18
2. Balans per ultimo 2019 -2021 19
3. Overzicht lang- en kortlopende leningen 20
4. Overzicht reserves en voorzieningen 21
5. Overzicht van investeringen in vaste activa 22
6. Gemeentelijke bijdrage 2021 23
7. Specificatie Rijksbijdrage per gemeente 2021 24
8. Overzicht Houtskoolschets - actiepunten en financiële impact 25

# 1. Voorwoord Algemeen Directeur WVS

WVS-groep (hierna WVS) is het leerwerkbedrijf van West-Brabant en werkt samen met ISD Brabantse Wal en het Werkplein Hart van West-Brabant. Binnen de ketensamenwerking is het maatschappelijke doel om zoveel als mogelijk mensen deel te laten nemen, liefst in loonvormende arbeid. Voor u ligt de begroting 2021 en de meerjarenraming 2022 tot en met 2024 van WVS. Deze begroting is gebaseerd op de gegevens die we weten, maar de effecten van de mei- en septembercirculaire zullen er voor zorgen dat in het najaar weer een aangepaste begroting zal worden gemaakt. De akties voortkomend het gezamenlijke jaarplan met de ISD Brabantse Wal en het Werkplein Hart van West Brabant zijn, voor zo ver als mogelijk, meegenomen in deze begroting. Tevens is de begroting met beide afgestemd. De begroting moet dan ook in samenhang worden bekeken met de begrotingen van het Werkplein Hart van West-Brabant en de ISD Brabantse Wal. Er loopt nog een onderzoek naar de toekomst van de Groenafdeling.

WVS voert binnen de Participatiewet de uitvoering van de Wet sociale werkvoorziening, Beschut Werken en ontwikkeltrajecten van mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt uit. De komende jaren ligt de focus op de ontwikkeling vanuit de ISD en het Werkplein vooral op de mensen in categorie B, specifiek statushouders en de proeftuinen voor de categorie C, Beschut Werken/WMO en de verdiepende diagnose/intensieve start. Naast de in de begroting 2021 en de meerjarenraming 2022 t/m 2024 opgenomen aantallen ten behoeve van arbeidsontwikkeling zijn er tevens een 30 fte geplaatst in de groenvoorziening om de contracten te kunnen borgen voor gemeenten totdat een eventuele keuze voor de toekomst wordt gemaakt. Deze groep is al blijvend uit de bijstand voor de periode van het dienstverband bij WVS. Als deze mensen zich voldoende ontwikkeld hebben in het traject bij WVS, zal doorplaatsing naar een regulier (hoveniers-)bedrijf plaatsvinden.

WVS heeft vanuit het verleden te maken met hogere loonkosten voor de SW t.o.v. het landelijk gemiddelde. Dit leidt tot een totaal hogere SW-loonsom van ca. € 9 miljoen t.o.v. het landelijk gemiddelde o.b.v. een benchmark door Berenschot. De bedrijfskosten, het inverdienvermogen en de verhouding reguliere medewerkers versus SW-medewerkers liggen lager t.o.v. het landelijk gemiddelde en WVS zit daarmee in de top 5 van best presterende leerwerkbedrijven in Nederland zoals blijkt uit het onderzoek dat door Berenschot is uitgevoerd in opdracht van het ministerie van SZW. De verregaande bezuinigingen op de SW rijksbijdrage zorgen er voor dat WVS verder in de rode cijfers belandt en dit is nauwelijks beïnvloedbaar.

WVS werkt steeds meer samen in de keten met de ISD en het Werkplein. Daardoor zijn we gezamenlijk in staat meer mensen naar loonvormende arbeid te ontwikkelen waardoor de maatschappelijke kosten dalen én mensen meer eigenwaarde kunnen ontwikkelen. Werk is uiteindelijk de beste zorg.

| ( x € 1.000) | 2013 | 2014 | 2015 | 2016 | 2017 | 2018 | 2019 |
|---|---|---|---|---|---|---|---|
| Operationeel resultaat | 5.632 | 6.679 | 7.604 | 7.400 | 6.918 | 6.004 | 5.235 |
| Incidentele baten en lasten | | | | -3 | 247 | 2.273 | 713 |
| Vaste gemeentelijke bijdrage | 1.209 | 1.190 | 1.177 | 1.183 | | | |
| Aanvullende gemeentelijke bijdrage | | 3.702 | 2.802 | 3.363 | 4.786 | 6.427 | 8.182 |
| Subsidieresultaat* | -9.440 | -9.734 | -11.054 | -12.195 | -12.222 | -11.962 | -11.529 |
| **Totaal resultaat** | **-2.599** | **1.837** | **529** | **-252** | **-271** | **2.742** | **2.601** |

* Het subsidieresultaat is het verschil tussen de rijksbijdrage en de SW-loonkosten.

Factoren die een bepalende rol spelen bij het al dan niet realiseren van de begroting van 2021 zijn:

1. Subsidies
2. Kostenbeheersing
3. Algemene economische situatie
4. Opbrengsten, toegevoegde waarde
5. Invulling van de regie- en opdrachtgeversrol door de gemeenten
6. De rol van WVS binnen de Participatiewet i.s.m. de werkpleinen en het RPA
7. Uitstroom SW en leidinggevend SW-kader
8. (Fiscale) Wetgeving
9. Cao Participatie (WAB)

## Ad 1. Subsidies

De begroting is gebaseerd op het voorlopig toegekende Wsw-participatiebudget voor 2021 o.b.v. de september-circulaire 2019 zijnde € 25.466 en met 2,5% LPO € 26.103. Het is op dit moment nog niet duidelijk welke invloed de landelijke realisatiecijfers hebben op de P-budgetten SW voor de komende jaren. Deze worden jaarlijks in de mei-circulaire aangepast voor het lopende en de komende jaren. Naast de hoogte van het bedrag is ook de toekenning van de (fictieve) taakstelling een steeds belangrijkere rol gaan spelen. In 2018 en 2019 was de uitstroom van de SW hoger dan voorspeld, onduidelijk is wat de consequentie hiervan is op de langere termijn. De prognoses vanuit het rijk zijn vaak slecht voorspelbaar is onze ervaring.

## Ad 2. Kostenbeheersing

WVS scoort in de benchmark goed in kostenbeheersing. Echter, met de invoering van de WAB zijn de kosten voor het begeleidend en ondersteunend regulier personeel flink gestegen. De begeleidingsvergoeding vanuit het rijk en vanuit lokale afspraken staat onder druk. Hierdoor is het steeds lastiger om binnen de kostprijs deze producten te leveren. Dit heeft effect op het operationeel resultaat. Daarnaast zijn er positieve effecten van de arbeidsontwikkeling van de doelgroep voor de werkpleinen. Deze zijn niet opgenomen in de begroting van WVS. De financiele effecten hiervan zie je dan ook terug bij de ISD en het Werkplein. Tevens geeft het rapport “Het sociaal ontwikkelbedrijf: werkvormen, kosten en baten”aan dat er ook een groot voordeel ligt bij de centrale overheid. Zij ontvangen de belastingafdrachten van de werkenden.

## Ad 3. Algemene economische situatie

De economische situatie heeft sterke invloed op de resultaten. De huidige economische situatie biedt kansen voor eenieder, dus ook voor de doelgroep met een grotere afstand tot de arbeidsmarkt. Het is hier van belang om goed aan te sluiten bij de behoeften van het bedrijfsleven, nu maar vooral ook bij een minder economisch klimaat. WVS heeft reeds de leerroutes groen, schoonmaak, logistiek en productie ontwikkeld en start met de leerroutes post om meer mensen gericht naar concrete plekken op de arbeidsmarkt te ontwikkelen. Daarnaast worden de leerroutes ook ingezet bij het behalen van praktijkverklaringen (mbo-nivo) voor de doelgroep waarbij regulier studeren lastig is, maar die wel over praktijkskills beschikken.

## Ad 4. Opbrengsten, toegevoegde waarde

In de huidige economische ontwikkeling is het zaak om de opbrengsten en toegevoegde waarde van onze medewerkers te verhogen. Het inrichten van de organisatie op basis van lean en het realiseren van een betere prijsvorming is de basis voor een gezonde toekomst.

## Ad 5. Invulling van de regie- en opdrachtgeversrol door gemeenten

Een goede samenwerking met de gemeenten, ISD en Werkplein zorgt er voor dat meer mensen aan loonvormende arbeid kunnen deelnemen. Door opdrachten vanuit gemeenten te verstrekken voor werkzaamheden die bij de doelgroep passen, kunnen mensen op basis van hun ontwikkelmogelijkheden getraind worden binnen deze werkzaamheden. Bij

geschiktheid vindt er doorstroom plaats naar reguliere arbeid, maar kan er ook een vangnet worden gebouwd voor die groep die deze stap niet kan maken. Tevens helpt WVS de ISD en het Werkplein bij het diagnosticeren van de doelgroep en hun (begeleidings-)behoeften. Niet alleen vanuit het papieren dossier, maar juist d.m.v. praktijkonderzoek.

### Ad 6. De rol van WVS binnen de Participatiewet i.s.m. de werkpleinen en het RPA

De uitvoering van de Participatiewet vraagt om intensieve samenwerking met de werkpleinen en het werkgeversveld. Op arbeidsmarktregioniveau zijn afspraken gemaakt om in Multi Disciplinaire Teams in de subregio's samen te werken. In deze teams werken gemeenten, WVS en het UWV samen om werkgevers optimaal te kunnen bedienen. Naast het invullen van vacatures zal het organiseren van werk van groot belang zijn voor het plaatsen van mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt. Samenwerking in de keten leidt tot meer plaatsingen. De doelgroep welke direct of met weinig hulp aansluiting vindt op de arbeidsmarkt is steeds kleiner aan het worden. Vanuit het project "Perspectief op Werk", welke door centrum gemeente Breda wordt gecoördineerd, wordt door onderwijs, werkpleinen en arbeidsontwikkelbedrijven getracht werkgelegenheid te creëren bij werkgevers o.b.v. deelfuncties, zodat deze beter aansluiten bij de genoemde doelgroep.

### Ad 7. Uitstroom SW personeel en leidinggevend SW kader

In de begroting is opgenomen dat leidinggevend kader in SW-dienstverband wordt vervangen door reguliere krachten. Hierin is echter niet de volledige vervanging meegenomen die door uitstroom vanwege pensioenleeftijd is ingeschat.

### Ad 8. (Fiscale) wetgeving

In de begroting is opgenomen dat de in 2020 te betalen transitievergoedingen worden gecompenseerd zoals in de wet is aangenomen. Wat nog niet in te schatten is, is wat de gevolgen zijn voor de sectorpremie. Het lage inkomensvoordeel (LIV) is in 2020 al erg beperkt. De jeugd-LIV wordt afgeschaft en het zwaardere regiem (€ 2.000 subsidie per fte) is verlaagd naar € 1.000 per persoon (min. 24 uur op jaarbasis gemiddeld). Dit heeft een negatieve impact op de begroting.

### Ad 9. Cao Participatie (WAB)

Per 1 januari 2020 is de WAB in gegaan. Met de Wet arbeidsmarkt in balans zijn maatregelen getroffen om te voorkomen dat er bij payroll wordt geconcurreerd op arbeidsvoorwaarden. Het kabinet vindt het belangrijk dat voor iedereen, dus ook voor mensen die alleen met ondersteuning de arbeidsmarkt betreden, het beginsel van gelijke beloning geldt voor hetzelfde werk op dezelfde werkvloer. Voor de SW-medewerkers heeft de minister een uitzondering gemaakt. M.b.t. de andere doelgroepen binnen WVS, zoals Beschut Werken en andere medewerkers met een participatie achtergrond is er nog geen uitzondering gemaakt. Indien de minister geen aanpassing doet in de huidige wetgeving, kan dit voor WVS flink extra kosten met zich mee brengen. Voor de huidige groep medewerkers kan dit oplopen tot € 900.000 per jaar indien moet worden betaald volgens de Cao Wsw. Daarnaast wordt deze groep steeds groter de komende jaren. In 2020 wordt er gewerkt aan de Cao Participatie. Het is nog onduidelijk hoe deze eruit gaat zien m.b.t. de primaire en secundaire arbeidsvoorwaarden. Indien die af gaan wijken van de huidige arbeidsvoorwaarden (alleen basis WML) zonder pensioenvoorziening) zal dit extra kosten met zich meebrengen. Het is daarnaast ook maar de vraag of WVS bij alle werksoorten deze eventuele extra lasten kan doorberekenen aan haar klanten.

# 2. Financiële begroting en meerjarenraming

## 2.1. Uitgangspunten begroting 2021

Bij het opstellen van de begroting zijn naast de werkelijke resultaten over 2019, de interne werkbudgetten voor 2020 als uitgangspunt gehanteerd. De begrotingen van de ISD Brabantse Wal, Werkplein Hart van West-Brabant en WVS vormen gezamenlijk de basis voor de ketenbegroting.

Toegevoegde waarde

Voor de berekening van de toegevoegde waarde (TW) zijn de volgende uitgangspunten gehanteerd:

- De TW voor WVS is uit verschillende zaken opgebouwd. De TW per fte SW wordt constant verondersteld. Hiernaast is rekening gehouden met de TW voor de nieuwe Beschut Werk-medewerkers. Voor nieuwe medewerkers met structurele loonkostensubsidie wordt een TW nivo van de huidige SW-populatie verwacht. Hierbij gaan we uit van een loonwaarde van gemiddeld 50 %. Daarnaast zullen er leerwerktrajecten voor het Werkplein Hart van West-Brabant en ISD Brabantse Wal uitgevoerd worden. Gezien de korte periode en de focus op leren i.p.v. werken, wordt de TW per fte lager ingeschat dan bij de SW-populatie. De formatie SW is gebaseerd op de prognose komende uit de septembercirculaire 2019.

- Per type contract (SW, Beschut Werk, participatie, leerwerktraject) wordt een andere inzetbaarheid over de verschillende werksoorten zoals groen, postbezorging en industriële activiteiten verwacht. Participatie is opgenomen voor het project groen. Conform besluitvorming worden hiervoor personen aangetrokken vanuit de doelgroep B met en zonder loonkostensubsidie, welke een training en opleiding krijgen met als doel uitstroom naar de arbeidsmarkt.

- In de begroting is rekening gehouden met een gelijkblijvende omzet van de deelnemende gemeenten ten opzichte van het budget 2020.

Rijksbijdrage

De begroting 2021 is gebaseerd op het voorlopig toegekende Wsw-participatiebudget voor 2021 o.b.v. de mei- en septembercirculaire 2019 en de afbouw aantallen Wsw conform de ramingen van het rijk. Het bedrag per SE in de begroting is € 25.466 en met 2,5 % LPO € 26.103.

Het is op dit moment nog niet duidelijk welke invloed de landelijke realisatiecijfers hebben op de P-budgetten SW voor de komende jaren. Deze worden jaarlijks in de meicirculaire aangepast voor het lopende en de komende jaren.

| Begroting 2021 | Werkelijk 2019 | Herz. begr. 2020 | Begroting 2021 | Raming 2022 | Raming 2023 | Raming 2024 |
|---|---|---|---|---|---|---|
| Aantal SE | 1.973 | 1.906 | 1.842 | 1.777 | 1.688 | 1.610 |
| Rijksbijdrage per SE (€) | 25.905 | 25.290 | 25.466 | 25.651 | 26.107 | 26.590 |
| | | 2 % | 2,5 % | 2,5 % | 2,5 % | 2,5 % |
| Rijksbijdrage (€ x 1.000) incl. LPO | 51.116 | 49.170 | 48.081 | 46.732 | 45.221 | 43.960 |

## Bijdrage deelnemende gemeenten

Basis is het aantal geplaatste SW medewerkers op 1 januari van het voorafgaande jaar aan het rapportagejaar. (Bijlage 6 per gemeente)

| Begroting 2021 | Werkelijk 2019 | Herz. begr. 2020 | Begroting 2021 | Raming 2022 | Raming 2023 | Raming 2024 |
|---|---|---|---|---|---|---|
| Aantal SW-medewerkers* | 2.380 | 2.262 | 2.161 | 2.085 | 1.980 | 1.889 |
| Gem. bijdrage per SW in € | 3.438 | 3.562 | 4.340 | 4.922 | 5.564 | 6.228 |
| Gem. bijdr. (€ x 1.000) | 8.182 | 8.058 | 9.378 | 10.264 | 11.016 | 11.765 |

* Het aantal SW dat hier wordt genoemd, is de stand aantal SW op 1-1 van T-1. Dit aantal is de grondslag voor de verdeling van de gemeentelijk bijdrage.

## Overige subsidies overheid

*Beschut*
In de begroting is opgenomen dat er Beschut Werk ingezet zal gaan worden en dat deze zal worden uitgevoerd door WVS conform gemaakte afspraken. Voor deze doelgroep is uitgegaan van 70 % loonkostensubsidie en gemiddeld 28 uur per persoon. De begeleidingsvergoeding voor Beschut Werk wordt vanuit het ministerie BZK geraamd. In de begroting 2021 is een bedrag opgenomen van € 7.500 per traject. In de meerjarenraming in de P-budgetten is opgenomen dat tot en met 2020 het bedrag € 8.800 per traject was en vanaf 2021 deze vergoeding daalt naar € 7.500 per traject per jaar. Dit is een grote aderlating, mede omdat landelijk onderzoek (het rapport “Het sociaal ontwikkelbedrijf: werkvormen, kosten en baten”) aantoont dat de € 8.800 per traject (nivo 2020) onvoldoende is om de begeleidingskosten te dekken. In dat onderzoek wordt aangegeven dat bij interne plaatsing de extra kosten € 11.000 per persoon per jaar zijn. Vanuit de overheid is dit gedeeltelijk onderkend en is de bonus Beschut Werk als gedeeltelijke compensatie aangemerkt. Deze opbrengsten (bonus) vallen bij de werkpleinen. Daarnaast geeft het rapport aan dat de opbrengsten ook vallen bij de rijksoverheid (werknemer betaalt belastingen) en bij de werkpleinen/gemeenten indien de voorwaarden juist zijn (b.v. echtpaar of alleenstaande deeltijd).

*Leerwerktrajecten*
Er zijn in de ketenbegroting aannames gemaakt m.b.t. afname leerwerktrajecten door het Werkplein Hart van West Brabant en de ISD Brabantse Wal. In de begroting en meerjarenraming is uitgegaan van de aangereikte cijfers vanuit de ketenbegroting. De tariefstelling van de trajecten is € 2.500/€ 3.500 per traject o.b.v. prijspeil 2018 en een indexering van 2,5 % resp. 1,5 %.

*Tijdelijke dienstverbanden groen*
In het kader van het herstructureringsproces is er besloten om voorlopig de orderportefeuille van het groenbedrijf in tact te houden. Om dit te kunnen realiseren is er op korte termijn extra personeel nodig. Hiervoor worden mensen in samenwerking met het Werkplein Hart van Westbrabant en ISD Brabantse Wal uit de bijstand aangenomen. WVS staat voor de maatschappelijke ontwikkeling en zet zich in voor de brede doelgroep. Deze personen zullen worden geschoold en ontwikkeld in het groenvak. Na een periode van maximaal 23 maanden kunnen zij doorstromen naar de reguliere arbeidsmarkt.

De uitgangspunten in de begroting voor het ramen van leerwerktrajecten en de aantallen Beschut Werk, inclusief de tariefstelling, zijn conform de afspraken die reeds zijn opgenomen in de ketenbegroting. De participanten zijn alleen opgenomen voor het project Groen conform besluitvorming.

| Begroting 2021 | Herz. begr. 2020 | Begr. 2021 | Raming 2022 | Raming 2023 | Raming 2024 |
|---|---|---|---|---|---|
| Leerwerktrajecten aantal | 291 | 235 | 235 | 235 | 235 |
| Beschut Werken aantal | 154 | 181 | 210 | 240 | 270 |
| Beschut Werken fte | 107 | 127 | 147 | 167 | 189 |
| Participanten aantal | 43 | 43 | 43 | 43 | 43 |
| Participanten fte | 30 | 30 | 30 | 30 | 30 |

In het kader van de nieuwe rol van WVS als leerwerkbedrijf worden er praktijkverklaring-trajecten ontwikkeld die kunnen worden aangeboden voor de doelgroep en de reguliere werkgevers. Hiervoor is een SITS subsidie (ESF-innovatiefonds) toegekend. De looptijd van dit project is van 2018-2020. In 2020 zal de compensatieregeling voor de verstrekte transitievergoedingen worden geëffectueerd door het UWV. Naar verwachting zal WVS hierdoor grotendeels de kosten vanaf 2015 terug ontvangen. Verwacht wordt dat de compensatie in 2021 tot uitkering zal komen. Elk jaar worden de opbrengsten geraamd en in de exploitatie van dat jaar opgenomen. De ontvangen gelden zullen middels vrijval van de bestemmingsreserve terugvloeien naar het resultaat.

## Overige bedrijfsopbrengsten

Dit betreft de doorberekening van de kosten van dienstverlening van WVS aan de verbonden partijen, zoals Flexkompaan BV, WVS Schoonmaak VOF en Propeople Holding BV, alsmede derdenpartijen als Stichting Samen Werken, Stichting Werkwijs West-Brabant en Stichting Op Weg Naar Werk. In de begroting is verondersteld dat de dienstverlening op hetzelfde niveau gehandhaafd blijft.

## Personeelskosten SW

Voor de berekening van de indexering van de lonen SW is rekening gehouden met de huidige loonafspraken. De LPO op het Participatie budget SW wordt verondersteld op 2,5 % per jaar. De loonsverhoging voor de SW zal in verhouding iets hoger uitkomen, daar de gemiddelde loonsom per SW-er hoger is dan landelijk. Voor de loonsverhoging is 2,5 % loonkostenstijging opgenomen. Door uitstroom van in verhouding duurdere werknemers wordt daarnaast een algemene daling van de loonkosten per SW-fte verondersteld, die de loonkosten op positieve wijze beïnvloedt. Vanaf 2017 is er een tegemoetkoming loondomein vanuit het rijk geïntroduceerd, die een gunstig effect heeft op de loonkosten SW. Deze regeling betreft het ‘lage-inkomensvoordeel’, ook wel LIV genaamd. Waar mogelijk wordt deze ingezet om het negatieve subsidieresultaat te beperken. Vanaf 2020 is de jeugd LIV afgeschaft en is de hoogste schaal van het LIV (was € 2.000 p.p.) verlaagd naar € 1.000 per persoon maximaal.

## Overige personeelskosten SW

De overige personeelskosten zijn gebaseerd op de gerealiseerde kosten 2019, budget 2020 en prognose stijging Cao 2021. Tevens is hier rekening gehouden met de uitstroom van SW-medewerkers cf. prognose vanuit de rijksoverheid. Door de nieuwe Wet Werk en Zekerheid is met ingang van 1 juli 2015 het ontslagrecht veranderd. Onderdeel van deze verandering is het invoeren van een zogenaamde “transitievergoeding”. Bij ontslag, op initiatief van WVS, van een medewerker, is WVS verplicht een transitiegoeding te betalen. Dit geldt niet alleen voor een tijdelijk contract, maar ook bij beëindiging wegens ziekte, ondergrens en (disciplinair) ontslag. Voor 2021 wordt deze ingeschat op € 700.000. Omdat er vooral sprake is van ontslag wegens ziekte, gaan we er vanuit dat dat gedeelte wordt gecompenseerd (€ 650.000). Natuurlijk wordt er gestuurd op risicominimalisatie, echter bij vaste contracten is dit nauwelijks mogelijk.

## Loonkostensubsidie Begeleid Werken

Het aantal BW-plaatsingen wordt constant verondersteld.

## Salariskosten regulier personeel

In verband met de uitstroom van leidinggevende SW-medewerkers, wordt verondersteld dat uitstromende leidinggevende SW-medewerkers worden vervangen door Flexkompaan personeel. Het Flexkompaan personeel zal daardoor voor de begroting 2021 niet afnemen, zoals eerder geraamd. Verder wordt uitstromend leidinggevend kader ambtelijk en Flexkompaan vervangen door nieuwe Flexkompaan krachten. De instromende doelgroep Beschut Werk, vergt een intensievere begeleiding dan de gemiddelde SW-medewerker. Hierdoor is de noodzaak voor extra begeleidingscapaciteit hoog. Voor actie 4 (Op stap naar Werk - praktijkverklaringen) uit de houtskoolschets is een tijdelijke verhoging van de reguliere formatie nodig, deze is opgenomen onder inhuur personeel. Bij de opleidingskosten zijn de kosten van actie 8 (Professionaliseren begeleidend personeel) opgenomen. Een overzicht van de actiepunten en de kosten is opgenomen in bijlage 8.

| | Werkelijk 2019 | Herz. begr 2020 | Begroting 2021 | Raming 2022 | Raming 2023 | Raming 2024 |
|---|---|---|---|---|---|---|
| Fte ambt. pers. | 59,6 | 63,3 | 53,0 | 52,0 | 51,0 | 50,0 |
| Gem. loonsom (€) | 80.903 | 79.402 | 83.629 | 86.316 | 89.087 | 91.955 |
| Tot. Sal. kst. (€ x 1.000) | 4.821 | 5.028 | 4.433 | 4.488 | 4.543 | 4.598 |
| Fte Flexkompaan | 117,3 | 118,2 | 128,5 | 126,3 | 126,3 | 126,3 |
| Gem. loonsom (€) | 66.533 | 66.717 | 73.803 | 77.612 | 81.631 | 85.871 |
| Tot. Sal. kst. (€ x 1.000) | 7.805 | 7.885 | 9.484 | 9.802 | 10.310 | 10.846 |
| Totaal fte regulier | 176,9 | 181,5 | 181,5 | 178,3 | 177,3 | 176,3 |
| Totaal Sal. kst regulier | 12.626,0 | 12.912,3 | 13.917,0 | 14.290,8 | 14.853,4 | 15.443,3 |

Voor de berekening van de salarissen ambtelijk personeel is rekening gehouden met de verhoging van 3,5 % van de kosten voor 2021 en verder. Dit is voor Cao-stijgingen, periodieken en wijzigingen in werkgeverslasten. Met de invoering van de WAB zijn de personeelsleden in Flexkompaan qua salariëring gelijk getrokken met de ambtelijke collega's. Regulier personeel van Flexkompaan heeft nu o.a. ook recht op dezelfde periodieke verhogingen als het ambtelijk personeel. Flexkompaan personeel is korter in dienst en heeft daardoor vaak nog periodieken in het vooruitzicht, hetgeen extra kosten met zich mee brengt. Ook de synchronisatie van de Flexkompaan rechtspositie naar de ambtelijke rechtspositie heeft financiële gevolgen. Daarnaast geldt voor het Flexkompaan personeel met een tijdelijk contract een extra WW-premie van 5 %. De extra stijging hierdoor is 2,5 % i.p.v. 1 %. Daarnaast geldt in de WAB een transitievergoeding vanaf dag 1 in dienst. Hierdoor zullen deze kosten gaan stijgen.

## Loonkosten Beschut Werk

In de begroting zijn de loonkosten op basis van WML opgenomen, met een indexatie van 1,5 % en stijging sociale lasten. In 2020 zal er een Cao Participatie worden afgesloten. De impact hiervan is lastig in te schatten en derhalve nog niet in de kosten meegenomen. De WW-premie voor personeel welke niet in vaste dienst is, kent een verhoging van 5 % (7,94 % i.p.v. 2,94 %). Merendeel van deze doelgroep zit in een tijdelijk contract. Waar mogelijk zal z.s.m. een vast contract worden geboden.

## Loonkosten Participanten

In de begroting zijn de loonkosten op basis van WML opgenomen, met een indexatie van 1,5 %. Niet alle medewerkers zullen onder de doelgroep Baanafspraken vallen, en derhalve is niet voor de hele doelgroep loonkostensubsidie begroot. In 2020 zal er een Cao Participatie worden afgesloten voor eenieder die in het doelgroepregister staat. De impact hiervan is lastig in te schatten en derhalve nog niet in de kosten meegenomen. De WW-premie voor personeel, welke niet in vaste dienst is, kent een verhoging van 5 % (7,94 % i.p.v. 2,94 %). Deze doelgroep is conform lopende afspraak als tijdelijk opgenomen in de begroting.

## Afschrijvingen

De afschrijvingskosten in 2021 zijn gebaseerd op een behoudend investeringsbeleid. Bij vervoersmiddelen is de afgelopen jaren gekozen voor langer doorrijden met het materieel. Dit blijkt duurder dan verwacht te zijn. Derhalve is nu gekozen voor snellere vervanging.

## Overige bedrijfskosten

Deze zijn min of meer constant verondersteld. Uitzondering hierop zijn de onderhoudskosten. De komende jaren zal er uitstroom zijn van technisch onderhoudspersoneel. In de begroting is uitgegaan van uitbesteding van deze taken in plaats van werving nieuw personeel. Onder deze kostenrubriek zijn de kosten van actie 2 (MVO-platform) en actie 8 (Cultuur) opgenomen.

Voor de jaren 2021 tot en met 2024 blijven de aantallen leerwerktrajecten en medewerkers met loonkostensubsidie (zolang daarover nog geen andere besluiten genomen zijn) constant. Ten opzichte van 2020 is er wel een daling. Wel zou het maatschappelijk zinvol zijn om meer gebruik te maken van de trajecten met loonkostensubsidie om plaatsings- en doorstroommogelijkheden te kunnen realiseren voor mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt. In 2018 is binnen het groenproject, gestart met dienstverbanden voor de participatiedoelgroep voor maximaal 23 maanden, met als doel uitstroom naar de reguliere markt. Binnen WVS krijgen deze personen begeleiding, opleiding en ondersteuning.

## 2.2. Overzicht van baten en lasten 2018 - 2023

Het overzicht baten en lasten voor de jaren 2018 - 2023 laat met name het exploitatieresultaat voor gemeentelijke bijdrage zien. Ook wordt het totaal exploitatieresultaat gesplitst in het subsidieresultaat (rijksbijdrage minus alle personeelskosten SW) en het operationele resultaat. Conform de eisen zoals gesteld in het Besluit Begroting en Verantwoording, is WVS verplicht inzicht te geven in de overheadkosten zoals gedefineerd in de BBV. Deze opstelling vindt u in bijlage 1.

*bedragen x € 1.000*

| Begroting 2021 | Werkelijk 2019 | Herz. Begr 2020 | Begroting 2021 | Raming 2022 | Raming 2023 | Raming 2024 |
|---|---|---|---|---|---|---|
| Netto omzet derden | 21.715 | 22.643 | 21.727 | 22.098 | 21.556 | 21.169 |
| Netto omzet deelnemende gemeenten | 10.379 | 9.784 | 10.000 | 10.000 | 10.000 | 10.000 |
| Grond- en hulpstof uitbesteed werk | -9.439 | -9.951 | -9.312 | -9.422 | -9.262 | -9.147 |
| Toegevoegde waarde | 22.655 | 22.476 | 22.415 | 22.676 | 22.294 | 22.022 |
| | | | | | | |
| Rijksbijdrage | 51.116 | 49.170 | 48.081 | 46.732 | 45.221 | 43.960 |
| Loonkostensubsidie | 891 | 1.980 | 2.257 | 2.636 | 3.039 | 3.452 |
| Overige subs. overheid | 1.850 | 1.853 | 1.755 | 1.899 | 2.069 | 2.242 |
| Totaal bijdr. overheden | 53.857 | 53.003 | 52.093 | 51.267 | 50.329 | 49.654 |
| | | | | | | |
| Overige bedrijfsopbr. | 2.504 | 2.335 | 2.328 | 2.252 | 2.147 | 2.056 |
| **Totaal baten** | **79.016** | **77.814** | **76.836** | **76.195** | **74.770** | **73.732** |
| | | | | | | |
| Loonkosten SW | -59.882 | -60.951 | -59.407 | -58.637 | -56.845 | -55.368 |
| Overige pers. kstn SW | -1.739 | -1.597 | -1.636 | -1.579 | -1.499 | -1.430 |
| Vertstrekte subsidies | -222 | -180 | -225 | -225 | -225 | -225 |
| Totaal pers. kstn SW | -61.843 | -62.728 | -61.268 | -60.441 | -58.569 | -57.023 |
| | | | | | | |
| Kosten regulier pers. | -14.256 | -13.543 | -14.546 | -14.921 | -15.483 | -16.074 |
| Kosten Beschut Werk | -1.317 | -2.612 | -3.372 | -3.970 | -4.606 | -5.529 |
| Kosten participanten | -538 | -732 | -732 | -810 | -822 | -835 |
| Afschrijvingskosten | -1.624 | -1.680 | -1.610 | -1.610 | -1.610 | -1.610 |
| Overige bedr. kosten | -5.745 | -4.350 | -4.480 | -4.480 | -4.480 | -4.480 |
| Financieringskosten | -187 | -227 | -206 | -227 | -216 | -216 |
| Incid. baten en lasten | 713 | | | | | |
| Vrijval bestemmingsreserve | 200 | | | | | |
| Sub-totaal overige bedr. kstn | -22.754 | -23.144 | -24.946 | -26.018 | -27.217 | -28.474 |
| | | | | | | |
| Sub-totaal bedrijfskosten | -84.597 | -85.872 | -86.214 | -86.459 | -85.786 | -85.497 |
| | | | | | | |
| **Result. voor gem. bijdr. en dividend** | **-5.581** | **-8.058** | **-9.378** | **-10.264** | **-11.016** | **-11.765** |
| | | | | | | |
| Gem. bijdrage | 8.182 | 8.058 | 9.378 | 10.264 | 11.016 | 11.765 |
| **Totaal expl. result.** | **2.601** | **0** | **0** | **0** | **0** | **0** |
| | | | | | | |
| Subsidieresultaat | -11.529 | -13.559 | -13.188 | -13.710 | -13.349 | -13.064 |
| Gemeentelijke bijdrage | 8.182 | 8.058 | 9.378 | 10.264 | 11.016 | 11.765 |
| Incid. baten en lasten | 713 | | | | | |
| Oper. resultaat | 5.235 | 5.501 | 3.810 | 3.446 | 2.333 | 1.299 |

## 2.3. Financiële positie

De afgelopen jaren is een bijdrage van de gemeenten noodzakelijk om een negatief eigen vermogen te voorkomen. In bijlage 6 is een overzicht opgenomen van de gemeentelijke bijdragen voor 2021.

In bijlage 2 is de balans per ultimo opgenomen voor de jaren 2018 - 2020. In paragraaf 3.1. Weerstandsvermogen is een overzicht gegeven van 'jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen'. Deze verplichtingen hebben een nadelige invloed op de financiële positie van WVS.

Door het negatieve resultaat in de totale planperiode zal de financieringsbehoefte toenemen. Dit wordt gecompenseerd door stortingen van de gemeentelijke bijdragen.

Ultimo 2019 bedroegen de langlopende leningen € 10.401.000. Jaarlijks wordt hierop € 999.000 afgelost. Om aan haar financieringsbehoefte te kunnen voldoen sluit WVS rekening-courantkredieten en kasgeldleningen af. De behoefte aan korte termijn krediet neemt toe vanwege de jaarlijkse aflossingen op de leningen. Het rentepercentage voor de langlopende leningen bedraagt voor 2019 2,76 %. Voor rekening-courantkrediet wordt dit percentage begroot op 0,7 % en voor kasgeldleningen zelfs op -0,002 %. Met deze financieringswijze voldoet WVS zowel aan de kasgeldlimiet als aan de norm voor het renterisico. In bijlage 3 is een overzicht van de langlopende en de kortlopende leningen gegeven voor de jaren 2019 - 2021.

De voorzieningen die WVS had gevormd hebben het karakter van een toekomstige financiële verplichting. Sinds 2018 wordt er een voorziening gecreëerd voor het 3e WW-jaar ambtelijk. Dit is een verplichting. Deze wordt gevormd uit een bijdrage van het ambtelijk personeel zelf. In bijlage 4 is een overzicht gegeven van het verloop van de reserves en de voorzieningen voor de jaren 2019 - 2021.

## 2.4. Risicoparagraaf

Als risico's worden beschouwd alle redelijke voorzienbare risico's die niet in de begroting zijn verwerkt en die van materiële betekenis kunnen zijn in relatie tot de omvang van de exploitatie, het exploitatieresultaat en het eigen vermogen van WVS.

### Ondernemersrisico

WVS opereert op de commerciële markt door producten en diensten aan derden te leveren. Hierdoor heeft WVS te maken met het normale ondernemersrisico zoals het debiteuren- en voorraadrisico. Door de turbulente economische omstandigheden is dit risico niet te onderschatten. Er is een groei in groepsdetacheringen (werken op locatie) en industriële activiteiten. Individuele detacheringen en begeleid werken blijven achter op de doelstelling als gevolg van de krimp van het aantal SW medewerkers. Het achterblijven van de TW van bijvoorbeeld 5 % levert direct een verlies op aan exploitatieresultaat van ruim € 1.100.000.

### Opdrachten van deelnemende gemeenten

De deelnemende gemeenten zijn belangrijke opdrachtgevers voor WVS. De gemeentelijke opdrachten vormen voor WVS ook een belangrijke inkomstenbron, maar belangrijker nog is dat gemeenten veel werk hebben waar mensen uit het doelgroepenregister werk kunnen vinden. Door een jaarlijkse krimp in het aantal SW-medewerkers is er voor gekozen, hangende het onderzoek naar de Groenafdeling, 30 fte uit de doelgroep te plaatsen. Zo kan de orderportefeuille in stand worden gehouden en kunnen mensen gedurende maximaal 23 maanden worden getraind voor het hoveniersvak. Zodra deze mensen beschikken over de juiste competenties, worden ze aangeboden aan een regulier bedrijf. Naarmate er meer uitstroom is kunnen er extra mensen worden bijgeplaatst die daarmee direct uit de uitkering zijn.

### Risico rijksbijdrage

In de begroting is uitgegaan van de afbouw SW zoals het Rijk die voorziet. Er is gebleken dat de afbouw landelijk langzamer verloopt dan in de nieuwe Participatiewet wordt verondersteld. Voorspellen wat de ontwikkeling van de rijksbijdrage gaat doen, is lastig. Er zijn veel landelijke factoren die van invloed zijn op de rijksbijdrage per SE. Indien er grote afwijkingen zijn t.o.v. de begroting zal dit worden gemeld, en indien nodig zal een herziene begroting worden ingediend. In de begroting is uitgegaan van een compensatie van LPO van 2,5 %. Indien deze niet wordt ontvangen heeft dat impact op de begroting. Door de koppeling met de Cao SW (op dit moment) is de impact beperkt. WVS ontvangt vanuit de gemeenten de volledige rijksbijdrage Wsw. Bij overschrijding van de taakstelling is het financiële risico geheel voor WVS. Bij 10 SE is dit een risico van € 250.000.

### Rente risico's

De totale activa bedragen ultimo 2019 € 26.191.000,-. Hiervan is ruim 84 % gefinancierd met vreemd vermogen. In deze berekening is het resultaat 2019 nog niet als reserve meegenomen, daar er nog geen besluit is. Een groot deel van dit vreemde vermogen is rentedragend. De aan het vreemde vermogen verbonden rentelasten leggen een claim op de exploitatiebegroting. Alle langlopende leningen hebben een vast rentepercentage over de gehele looptijd van de lening. Derhalve is het renterisico met betrekking tot de langlopende leningen nihil. Wijzigingen in de rentestand hebben derhalve geen gevolgen voor het exploitatieresultaat. Anders ligt dit voor de kortlopende leningen. De rente hierop is variabel en de kosten hiervan fluctueren met wijzigingen in de rentestand. Momenteel is de rente op een laag niveau. Het renterisico op korte termijn ligt vooral bij de kasgeldlening. Er is ultimo 2019 € 4.000.000 aangetrokken. Daarnaast moet i.v.m. de aflossingsverplichting elk jaar € 1.000.000 geherfinancierd worden. Stijging van het rentepercentage met 1 % heeft een impact van € 40.000 op de exploitatie per jaar.

## Transitievergoeding

Bij ontslag, op initiatief van WVS, van een medewerker, worden we verplicht een transitiegoeding te betalen. Dit geldt niet alleen voor een tijdelijk contract, maar ook bij beëindiging wegens ziekte, ondergrens en (disciplinair) ontslag. Voor 2021 wordt dit ingeschat op € 700.000 per jaar. Natuurlijk wordt er gestuurd op risicominimalisatie, echter bij vaste contracten is dit nauwelijks mogelijk. Er is een wet, waarbij bij uitstroom na 2 jaar ziekte, een compensatie vanuit het rijk zal plaatsvinden. Verwacht wordt dat er een extra landelijke premieheffing ter dekking zal worden geheven. De hoogte hiervan is nog niet bekend.

## Jaarlijks terugkerende aan arbeidskosten gerelateerde verplichtingen

Volgens het BBV dienen de verplichtingen die gerelateerd zijn aan de jaarlijks terugkerende arbeidskosten niet als verplichting in de balans te worden opgenomen. Bij de beoordeling van het weerstandsvermogen van WVS dienen ze wel te worden meegenomen. Deze verplichtingen worden in de begroting opgenomen op het moment dat ze tot betaling leiden.

Het betreffen de volgende verplichtingen:

- Vakantiegeldverplichtingen (waarde per ultimo 2019: € 2.619.000).
- Verloftegoeden (waarde per ultimo 2019: € 4.743.000).

## Uitstroom van SW-kader

De capaciteiten van de SW-instroom zijn sinds 1998 (invoering nieuwe Wet sociale werkvoorziening) minder dan die van de gemiddelde SW-populatie van voor 1998. Dit betekent dat kaderfuncties die momenteel zijn ingevuld door SW-medewerkers in geval van vervanging door pensionering of anderszins, niet meer door SW-medewerkers kunnen worden ingevuld omdat bij de huidige instroom de benodigde capaciteiten hiervoor ontbreken. Dit betekent dat extra regulier personeel moet worden aangetrokken om deze opengevallen plaatsen in te nemen. Uiteraard wordt getracht eventuele vacatures op een andere wijze in te vullen door herverdeling van taken en het niet vervangen van uitstroom van indirecte functies, maar dit is niet altijd mogelijk. Indien een SW-medewerker 1 op 1 vervangen dient te worden, is het verschil in kosten, de rijkssubsidie. Natuurlijk wordt gekeken naar kostenreductie door een 1 op 1 vervanging te vermijden.

## Inzet personeel Beschut Werk

De gemeenten hebben besloten om Beschut Werk uit te voeren. De realisatie van de instroom is opgenomen conform de planning afgegeven door het rijk. De feitelijke instroom is afhankelijk van de aanlevering van kandidaten door het Werkplein Hart van West-Brabant en de ISD Brabantse Wal. Vanaf 1 januari 2017 mogen burgers zich rechtstreeks melden bij het UWV voor het aanvragen van een indicatie Beschut Werk. Dit leidt tot meer indicaties Beschut Werk. I.v.m. de beperkte taakstelling op gemeente nivo is de verwachting dat er steeds meer personen op de wachtlijst zullen komen. De aantallen Beschut Werk-plaatsingen kunnen achterblijven op de fictieve taakstellingen in totaal. WVS heeft haar begeleidingsorganisatie zo ingericht dat zij de personen in dat jaar kunnen plaatsen. Indien er niet wordt geplaatst mist WVS de dekking voor de begeleidingsorganisatie à € 7.500 per plaatsing.

## Leerwerktrajecten

De inschattingen voor afname leerwerktrajecten voor de jaren 2021-2024 zijn gebaseerd op meerjarenafspraken. Indien de aantallen naar beneden worden bijgesteld, zal dit invloed hebben op het resultaat van WVS. Indien de leerwerktrajecten niet worden ingevuld mist WVS dekking voor de begeleidingsorganisatie.

## Inzet participanten voor groen project

Voor het groenproject worden personen uit de B-doelgroep in dienst genomen bij WVS. Een aantal hiervan zullen zijn geregistreerd in het doelgroepenregister. Hiervoor kan WVS loonkostensubsidie aanvragen o.b.v. loonwaarde. Tevens is er een landelijke no-riskpolis voor deze doelgroep. Verzuim vanwege ziekte is dan geen kostenpost voor WVS. Natuurlijk heeft het wel impact op de toegevoegde waarde. Medewerkers zonder doelgroepverklaring vallen niet onder deze polis. Het ziekteverzuim risico is dan volledig voor WVS.

## Cao Participatie/Wet arbeidsmarkt in balans (WAB)

Per 1 januari 2020 is de WAB in gegaan. Met de Wet arbeidsmarkt in balans zijn maatregelen getroffen om te voorkomen dat er bij payroll wordt geconcurreerd op arbeidsvoorwaarden. Het kabinet vindt het belangrijk dat voor iedereen, dus ook voor mensen die alleen met ondersteuning de arbeidsmarkt betreden, het beginsel van gelijke beloning geldt voor hetzelfde werk op dezelfde werkvloer. Voor de SW-medewerkers heeft de minister een uitzondering gemaakt.
M.b.t. de andere doelgroepen binnen WVS, zoals Beschut Werk en andere medewerkers met een participatie achtergrond is er nog geen uitzondering gemaakt. Indien de minister geen aanpassing doet in de huidige wetgeving, kan dit voor WVS flink extra kosten met zich mee brengen. Voor de huidige groep medewerkers kan dit oplopen tot € 900.000 per jaar. Daarnaast wordt deze groep steeds groter de komende jaren. In 2020 wordt er gewerkt aan de Cao Participatie. Het is nog onduidelijk hoe deze eruit gaat zien m.b.t. de primaire en secundaire arbeidsvoorwaarden. Indien die af gaan wijken van de huidige arbeidsvoorwaarden (alleen basis WML zonder pensioenvoorziening) zal dit extra kosten met zich meebrengen. Het is daarnaast ook maar de vraag of WVS bij alle werksoorten deze eventuele extra lasten kan doorberekenen aan haar klanten.

## Cashflow

Door het verder onttrekken van gelden aan de organisatie, zoals reserves aanspreken voor tekorten en aflossen van de oude leningen, wordt de financieringsbehoefte van WVS steeds groter. Hierdoor wordt WVS een organisatie welke nagenoeg geheel wordt gefinancierd met vreemd geld, met een steeds groter risico met betrekking tot financieringskosten.

## Coronacrisis

In maart 2020 is WVS geconfronteerd met de gevolgen van het COVID 19 virus. WVS volgt hierbij de richtlijnen op van het RIVM. Primair hierbij is de bescherming van de gezondheid van alle personen die binnen de vestigingen van WVS verblijven, alsmede de medewerkers die extern werken. Personen met gezondheidsklachten of –risico's zijn naar huis gestuurd en de hygiëne regels zijn fors aangescherpt. Afspraken die niet strikt noodzakelijk zijn, zijn geannuleerd. Medewerkers die thuis kunnen werken mogen thuis werken en er zijn tal van maatregelen genomen om mensen voldoende afstand tot elkaar te laten houden. Ten tijde van het opstellen van de begroting 2021 waren de vestigingen van WVS nog wel open en de (meeste) productielijnen nog in gebruik. De uiteindelijke impact van deze crisis is nu niet in te schatten. De effecten van de coronacrisis zullen dit najaar worden meegenomen in de herziene begroting 2021 en meerjarenraming t/m 2024.

# Hoofdstuk 3. Overige begrotingsinformatie

## 3.1. Weerstandsvermogen

In deze paragraaf wordt inzicht gegeven in het vermogen van WVS om risico's (zie paragraaf 2.4) die niet in de begroting zijn verwerkt op te vangen door middel van financiële buffers, genoemd weerstandscapaciteit. De relatie tussen weerstandscapaciteit en alle risico's waarvoor geen voorzieningen zijn getroffen, wordt weerstandsvermogen genoemd.

In verband met de invoering van het BBV (2004) is het niet meer toegestaan de vakantiegeldverplichting als zodanig onder de schulden op te nemen. Deze verplichting (ultimo 2018 € 2.045.000) wordt niet in de balans opgenomen.

Als financiële buffer voor het opvangen van tegenvallers voortvloeiende uit de hiervoor genoemde risico's dienen de reserves (eigen vermogen). Deze bedroegen per ultimo 2019 € 2.577.000, exclusief bestemmingsreserves. Daarnaast fungeren de deelnemende gemeenten als vangnet voor WVS, doordat ze uiteindelijk - voor zover de reserves ontoereikend zijn - het exploitatietekort voor hun rekening nemen. In een bestuursbesluit in 2011 is vastgelegd dat de bandbreedte voor de reserves is vervallen en dat de bestemmingsreserve is toegevoegd aan de algemene reserve. Exploitatieverliezen moeten van de algemene reserve worden afgeboekt.

In 2015 heeft op verzoek van het DB van WVS door Deloitte een onderzoek plaatsgevonden naar het benodigde weerstandsvermogen o.b.v. een risicokwantificering. Hieruit bleek dat het benodigde weerstandsvermogen circa € 6 miljoen zou moeten zijn. Het benodigde weerstandsvermogen kan worden opgesplitst in twee gedeelten. Het eerste gedeelte is het weerstandsvermogen voor risico's die niet door WVS beïnvloedbaar zijn, de externe risico's. Dit bedrag is circa € 3,2 miljoen. Het tweede gedeelte ad € 2,8 miljoen is voor wel beïnvloedbare risico's, waarvoor beheersingsmaatregelen getroffen kunnen worden ter vermindering van de risico's.

Het AB heeft bij de bestemming van het resultaat 2018, de reserves verhoogd naar € 2.577.000.

# Bijlage 1. Resultatenrekening 2021 en Meerjarenraming 2022-2024 Overhead (cf BBV richtlijnen juli 2016)

| Baten | Begroting 2021 | Raming 2022 | Raming 2023 | Raming 2024 |
|---|---|---|---|---|
| Netto omzet | 400 | 410 | 420 | 431 |
| Mutatie voorraad GP en OHW | 0 | 0 | 0 | 0 |
| Grond- en hulpstoffen en uitbesteed werk | -250 | -256 | -263 | -269 |
| *Toegevoegde waarde* | *150* | *154* | *158* | *162* |
| Bijdrage overheden | 2.312 | 2.294 | 2.263 | 2.244 |
| Overige opbrengsten | 200 | 205 | 210 | 215 |
| Subtotaal | 2.512 | 2.499 | 2.473 | 2.459 |
| **Totaal baten** | **2.662** | **2.653** | **2.631** | **2.621** |
| | | | | |
| **Lasten** | | | | |
| Personeelskosten | -9.217 | -9.305 | -9.342 | -9.410 |
| Overige bedrijfskosten | -2.011 | -2.011 | -2.011 | -2.011 |
| *Totaal bedrijfskosten* | *-11.228* | *-11.316* | *-11.353* | *-11.421* |
| Rentebaten- en lasten | -206 | -227 | -216 | -216 |
| **Totaal lasten** | **-11.434** | **-11.543** | **-11.569** | **-11.637** |
| | | | | |
| **Resultaat** | **-8.772** | **-8.890** | **-8.938** | **-9.016** |

Ter informatie het personeelsverloop binnen de overhead/staf.

| | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|
| Fte | SW | 74,66 | 72,04 | 68,41 | 65,25 |
| | Ambtelijk | 29,00 | 28,00 | 26,00 | 25,00 |
| | Flexkompaan | 36,00 | 36,00 | 37,00 | 37,00 |
| | | 139,66 | 136,04 | 131,41 | 127,25 |

# Bijlage 2. Balans 2019 - 2021 (x € 1.000)

| Activa stand per ultimo | 2019 | 2020 | Begro-ting 2021 | Raming 2022 | Raming 2023 | Raming 2024 |
|---|---|---|---|---|---|---|
| **Vaste activa** | | | | | | |
| Materiële activa | 15.449 | 16.000 | 16.000 | 16.000 | 16.000 | 16.000 |
| Financiële activa | 318 | 218 | 118 | 18 | 18 | 18 |
| *Totaal vaste activa* | *15.767* | *16.218* | *16.118* | *16.018* | *16.018* | *16.018* |
| **Vlottende activa** | | | | | | |
| Voorraden | 912 | 900 | 900 | 900 | 900 | 900 |
| Vorderingen | 6.015 | 4.800 | 4.700 | 4.600 | 4.500 | 4.400 |
| Overlopende activa | 3.445 | 4.236 | 3.936 | 1.600 | 1.600 | 1.600 |
| Liquide middelen | 52 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 |
| *Totaal vlottende activa* | *10.424* | *9.936* | *9.536* | *7.100* | *7.000* | *6.900* |
| **Totaal activa** | **26.191** | **26.154** | **25.654** | **23.118** | **23.018** | **22.918** |
| **Passiva** | | | | | | |
| **Eigen vermogen** | | | | | | |
| Algemene reserve | 2.577 | 4.137 | 2.977 | 4.963 | 2.577 | 2.827 |
| Bestemmingsreserve | 1.695 | 2.736 | 2.486 | 200 | 250 | 0 |
| Storting gemeenten | 8.182 | 8.058 | 9.378 | 10.264 | 11.016 | 11.765 |
| Onttrekking gemeente | 0 | -1.560 | 0 | -2.286 | 50 | -250 |
| Nog te bestemmen resultaat | -5.581 | -7.908 | -9.428 | -10.314 | -11.066 | -11.515 |
| *Totaal eigen vermogen* | *6.873* | *5.463* | *5.413* | *2.827* | *2.827* | *2.827* |
| **Voorzieningen** | **6** | **8** | **12** | **16** | **20** | **24** |
| **Langlopende leningen** | **10.401** | **9.402** | **8.403** | **10.404** | **9.405** | **8.406** |
| **Kortlopende schulden** | | | | | | |
| Crediteuren | 4.558 | 5.300 | 5.200 | 5.100 | 5.000 | 4.900 |
| Rekeningcourantkrediet | 0 | 1.481 | 1.126 | 271 | 1.266 | 1.261 |
| Kasgeldleningen | 4.000 | 4.000 | 5.000 | 4.000 | 4.000 | 5.000 |
| Overlopende passiva | 353 | 500 | 500 | 500 | 500 | 500 |
| *Totaal kortlopende schulden* | *8.911* | *11.381* | *11.826* | *9.871* | *10.766* | *11.661* |
| **Totaal passiva** | **26.191** | **26.154** | **25.654** | **23.118** | **23.018** | **22.918** |
| Eigen vermogen in % van totaal vermogen | 26,2 | 20,8 | 21,1 | 12,2 | 12,3 | 12,3 |
| Werkkapitaal | 2.369 | 400 | 400 | 400 | 400 | 400 |

# Bijlage 3. Overzicht van langlopende leningen en RC-krediet

Leningen o/g (in € x 1.000):

| Verstrekt door | Omschrijving | Hoofdsom | Looptijd | Rente % |
|---|---|---|---|---|
| BNG | lening 90545 | 4.538 | 1999-2024 | 6,09 |
| BNG | lening 91109 | 4.538 | 2001-2025 | 6,05 |
| BNG | lening 95110 | 2.700 | 2002-2023 | 5,33 |
| BNG | lening 111105 | 5.000 | 2017-2027 | 0,84 |
| BNG | lening 112899 | 4.000 | 2019-2024 | -0,20 |
| | Sub-totaal | 20.776 | | |

| | Werkelijk 2019 | Budget 2020 | Raming 2021 |
|---|---|---|---|
| **Leningen o/g** | | | |
| Stand per ultimo | 10.401 | 9.402 | 8.403 |
| **Kasgeldleningen** | | | |
| Stand per ultimo | 4.000 | 4.000 | 5.000 |
| **Rekening-courant krediet** | | | |
| Stand per ultimo | 52 | 1.581 | 1.126 |
| **Lening u/g (Propeople Holding B.V.)** | | | |
| Stand per ultimo | 300 | 200 | 100 |
| **Saldo geleend - uitgeleend** | **14.153** | **14.783** | **14.429** |
| **Rentebaten en -kosten** | | | |
| Leningen o/g | 204 | 184 | 165 |
| Kasgeldleningen | -7 | -7 | -10 |
| RC-krediet | 0 | 5 | 5 |
| Lening u/g | -12 | -8 | -4 |
| **Rente lasten totaal** | **185** | **174** | **156** |
| **Rente %** | | | |
| Leningen o/g | 1,96 | 1,96 | 1,96 |
| Kasgeldleningen | -0,002 | -0,002 | -0,002 |
| RC-krediet | 0,7 | 0,7 | 0,7 |
| Leningen u/g | 4 | 4 | 4 |
| ***Totaal gemiddelde rente %*** | ***1,31*** | ***1,18*** | ***1,08*** |

NB: I.v.m. de lastige planning van de ontvangsten vanuit UWV m.b.t. de compensatie transitievergoedingen in 2020 en 2021 is de behoefte aan liquidide middelen lastiger te bepalen. Uitgangspunt is dat de eerste ontvangsten in 2021 plaats zullen gaan vinden, daar de verwachting is dat het afhandelen van de dossiers door het UWV redelijk wat tijd in beslag zal gaan nemen.

# Bijlage 4. Overzicht reserves en voorzieningen (x € 1.000)

| Omschrijving | | ultimo 2019 | 2020 | 2021 | 2022 | 2023 | 2024 |
|---|---|---|---|---|---|---|---|
| **Reserves** | | | | | | | |
| Algemene reserve | | 2.577 | 4.137 | 2.977 | 4.963 | 2.577 | 2.827 |
| Bestemmingsreserve | Comp. Trans. | 1.345 | 2.336 | 2.336 | 0 | 0 | 0 |
| | 50j WVS | 50 | 100 | 150 | 200 | 250 | 0 |
| | Computer syst. | 500 | 300 | 0 | 0 | 0 | 0 |
| Storting gemeente | | 8.182 | 8.058 | 9.378 | 10.264 | 11.016 | 11.765 |
| Onttrekking gemeente | | 0 | -1.560 | -250 | -2.286 | 50 | -250 |
| Nog te bestemmen resultaat | | -5.781 | -7.908 | -9.428 | -10.314 | -11.066 | -11.515 |
| **Totaal reserves** | | **6.873** | **5.463** | **5.163** | **2.827** | **2.827** | **2.827** |
| | | | | | | | |
| **Voorzieningen** | | | | | | | |
| Rijkssubsidie | | | | | | | |
| 3e WW-jaar ambtelijk | | 4 | 8 | 12 | 16 | 20 | 24 |
| | | | | | | | |
| **Totaal voorzieningen** | | **4** | **8** | **12** | **16** | **20** | **24** |

**Bestemmingsreserve:**

* Eenmalig is er € 500.000 gestort in een bestemmingsreserve ter dekking van extra onvoorziene kosten m.b.t. de implementatie van het nieuwe automatiseringssysteem. T.g.v. 2019 is € 200.000 vrijgevallen.

* Vanaf 2018 zal er jaarlijks € 50.000 worden gestort in een bestemmingsreserve ten bate van WVS 50 jarig bestaan in 2024.

* Een bedrag van € 1.345.000 (2018 e.o.) en € 991.000 (2019) wordt gestort in een bestemmingsreserve compensatie transitievergoedingen. De daadwerkelijk uitgekeerde compensatie (minus de in rekening gebrachte (hogere) werkgeverspremie) zal bij de vaststelling van de jaarrekening 2021 betaalbaar worden gesteld aan de deelnemende gemeenten naar rato van het aantal Wsw-werknemers dat uit iedere gemeente afkomstig is in het jaar t-1 (1 januari 2020).

* In 2019 en 2020 zal de te vorderen compensatie transitievergoeding vanuit het resultaat worden bijgevoegd aan de desbetreffende bestemmingsreserve.

# Bijlage 5. Overzicht van investeringen in vaste activa

(in € x 1.000)

| | Werkelijk 2019 | Herz. Begr. 2020 | Begroting 2021 |
|---|---|---|---|
| Grond | 0 | 0 | 0 |
| Voorzieningen aan terreinen | 3 | 0 | 0 |
| Gebouwen | 237 | 500 | 500 |
| Installaties | 163 | 200 | 200 |
| Machines | 190 | 300 | 300 |
| Automatisering | 79 | 50 | 50 |
| Inventarissen | 125 | 200 | 100 |
| Vervoermiddelen | 905 | 1.100 | 1.050 |
| Projecten in uitvoering | 40 | 0 | 0 |
| Overige | 0 | 0 | 0 |
| **Totaal investeringen** | **1.742** | **2.350** | **2.200** |
| | | | |
| **PM Afschrijvingskosten** | **1.624** | **1.680** | **1.610** |

# Bijlage 6. Gemeentelijke bijdrage 2021

In de begroting 2021 van WVS is uitgegaan van één gemeentelijke bijdrage.

Het verlies van WVS bedraagt in 2021 € 9.378.000. Dit is per SW-er € 4.340.
Dit is een stijging van de bijdrage per SW-er van € 788 t.o.v. 2020.

Een overzicht van de bijdrage per gemeente in dit resultaat:

| Begroting 2021 | Aantal SW 01-01-2020 | Totaal | Raming 2022 | Raming 2023 | Raming 2024 |
|---|---|---|---|---|---|
| Bergen op Zoom | 458 | € 1.987.563 | € 2.175.341 | € 2.334.719 | € 2.493.461 |
| Etten-Leur | 236 | € 1.024.159 | € 1.120.918 | € 1.203.043 | € 1.284.840 |
| Halderberge | 207 | € 898.309 | € 983.178 | € 1.055.211 | € 1.126.957 |
| Moerdijk | 114 | € 494.721 | € 541.460 | € 581.131 | € 620.643 |
| Roosendaal | 599 | € 2.599.455 | € 2.845.042 | € 3.053.486 | € 3.261.099 |
| Rucphen | 267 | € 1.158.689 | € 1.268.157 | € 1.361.070 | € 1.453.612 |
| Steenbergen | 109 | € 473.023 | € 517.712 | € 555.643 | € 593.422 |
| Woensdrecht | 87 | € 377.550 | € 413.220 | € 443.495 | € 473.649 |
| Zundert | 84 | € 364.531 | € 398.971 | € 428.202 | € 457.316 |
| | **2.161** | € **9.378.000** | € **10.264.000** | € **11.016.000** | € **11.765.000** |
| | **aantal SW** | **2.161** | **2.085** | **1.980** | **1.889** |
| | Per SW-er | € 4.340 | € 4.922 | € 5.563 | € 6.229 |

De stijging aan kosten per SW-er komt doordat de organisatie wel krimpt maar niet cf. de lijn van SW. Er stromen Beschut Werkers in en WVS ontwikkelt ook personen vanuit de bestanden van de werkpleinen. Als voorbeeld hier een verdeelbedrag inclusief aantallen medewerkers beschut.

| Raming | 2021 | 2022 | 2023 | 2024 |
|---|---|---|---|---|
| Aantal SW | 2.161 | 2.085 | 1.980 | 1.889 |
| Aantal beschut | 181 | 210 | 240 | 270 |
| Per SW + beschut | € 4.004 | € 4.472 | € 4.962 | € 5.450 |

# Bijlage 7. Specificatie Rijksbijdrage per gemeente

In de mei- en septembercirculaire 2019 zijn de volgende Participatiebudgetten SW per gemeente voor 2021 opgenomen.

In de begroting is tevens 2,5 % correctie LPO opgenomen.

| Begroting 2021 | 2021 (excl. LPO) | 2021 (incl. LPO) |
|---|---|---|
| Bergen op Zoom | € 9.988.673 | € 10.238.390 |
| Etten-Leur | € 5.221.024 | € 5.351.550 |
| Halderberge | € 4.665.235 | € 4.781.866 |
| Moerdijk | € 2.440.332 | € 2.501.341 |
| Roosendaal | € 12.855.417 | € 13.207.552 |
| Rucphen | € 5.646.443 | € 5.787.604 |
| Steenbergen | € 2.296.878 | € 2.354.300 |
| Woensdrecht | € 1.960.024 | € 2.009.024 |
| Zundert | € 1.804.376 | € 1.849.486 |
| | € **46.908.403** | € **48.081.113** |
| | | |
| Per SE | € 25.466 | € 26.103 |

# Bijlage 8. Specificatie Kosten Acties Houtskoolschets

| Kosten (in € x 1.000) | Eenmalige kosten | Jaarlijkse structurele kosten | Totaal structureel voor projectperiode 2018-2022 | Totaal |
|---|---|---|---|---|
| Actie 1: gezamenlijk tactisch overleg met werkpleinen | 0 | 0 | 0 | 0 |
| Actie 2: oprichten MVO-platform in de arbeidsmarktregio | 16 | 1 | 4 | 20 |
| Actie 3: verbinding met klant 'de doelgroep' | 0 | 15 | 60 | 60 |
| Actie 4: opstap naar werk met praktijkverklaringen (NB Subsidieaanvraag loopt) | 95 | pm | pm | 95 |
| Actie 5: structuur uitwerken | 50 | 0 | 0 | 50 |
| Actie 6: lean werken implementeren | 50 | 0 | 0 | 50 |
| Actie 7: flexibiliseren en vernieuwen dienstverlening arbeidsmarkt fit maken werkzoekenden | pm | pm | pm | pm |
| Actie 8: cultuurprogramma | 0 | 20 | 80 | 80 |
| Actie 9: professionaliseren begeleidend personeel | 0 | 50 | 200 | 200 |
| Actie 10: tool voor projecten | 25 | 5 | 20 | 45 |
| Actie 11: slim gebruik maken van nieuwe technologieën | pm | pm | pm | pm |
| Actie 12: jaarlijkse strategie sessie | 0 | 5 | 20 | 20 |
| **Totaal** | **236** | **96** | **384** | **620** |

Actie 4: De subsidieaanvraag SITS is toegekend in 2018.
Actie 6: Is reeds gerealiseerd in 2018.